

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 15-го Июля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 15-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Июля.

Высочайшими Грамотами, 5-го Апрѣля, Всемилостивѣйше сопричислены: къ ордену Св. Владиміра, 2-й степени, Преосвященный Епископъ Кааужскій и Боровскій, *Николай*, и къ ордену Св. Анны 1-й степени, Преосвященные Епископы: Мингрельскій *Антоній*, Викарій С. Петербургской Митрополіи, Епископъ Ревельскій *Наванайлъ*, Викарій Экзарха Грузій Епископъ Горійскій *Никифоръ*, и Викарій Волынской Епархіи, Епископъ Острожскій *Геродей*.

— Высочайшимъ Указомъ, 25-го Июня, Предводитель Дворянства Ковенскаго Уѣзда, Титулярный Советникъ Графъ М. *Чапскій*; Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Каммеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества.

С М Ъ С Ъ .

О'КОННЕЛЬ.

Даніиль О'Коннель, котораго Англичане называли великимъ агитаторомъ (*the great Agitator*), родился 6-го Августа 1774 года въ Керхенѣ, на юго-западномъ мысѣ Ирландіи, въ графствѣ Керры. Его фамилія, лишившаяся своего имѣнія, происходила будто бы изъ Иврегскихъ клановъ, которые производятъ свой родъ отъ младшей линіи королевскаго дома Гермонъ. Отецъ О'Коннелл, Морганъ О'Коннелл, содержатель Дублинскаго протестантскаго университета, оставилъ своему семейству значительное имущество. Даніиль, старшій изъ семейства, провелъ дѣтскія лѣта свои въ родительскомъ домѣ, въ Деррайненѣ, гдѣ жилъ бездѣтный его дядя, назначавшій какъ его самаго, такъ и брата его, Маурикія, своими наследниками. Бѣднѣй, старшій учитель, Давидъ Магони, преподавалъ ему начальныя основанія наукъ; по достиженіи же 13 лѣтъ отъ роду, онъ отправленъ былъ, для дальнѣйшаго образованія, къ одному католическому священнику, который открылъ въ странѣ первую католическую школу.

Такъ какъ Даніиль желалъ вступить въ духовный санъ, то его отправили на твердую землю, сперва къ Доминиканамъ въ Левенъ, а потомъ къ Іезуитамъ въ Сентъ-Омеръ, гдѣ онъ былъ до 1792 года, а за сѣмъ перешелъ въ англійскую доуэйскую коллецію. Тогдашняя политика во Франціи не нравилась

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Lipca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 5-go Kwietnia, Najmilsociwiej policzeni zostali: do orderu św. Włodzimierza klasy 2-jej, Biskup Kałużski i Borowski, *Mikołaj*, i do orderu św. Anny klasy 1-jej, Biskupi: Miugrelski *Antony*, Wikary Metropolii Petersburgskiej, Biskup Rewelski *Nataniel*, Wikary Exarcha Gruzji, Biskup Goryjski *Nicefor*, i Wikary Eparchii Wołyńskiej, Biskup Ostrogski *Hieroteusz*.

Przez Najwyższy Ukaz, 25-go Czerwca, Marszałek Powiatu Kowieńskiego, Radzca Honorowy Hrabia M. *Czapski*, Najtaskawiej mianowany Szambelanem Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI.

ROZMAITOŚCI.

O'CONNELL.

Daniel O'Connell, Irlandczyk, któremu sami Anglicy historyczny przydomek wielkiego wicherzyciela (*the great Agitator*) nadali, urodził się d. 6 sierpnia 1774 r. w Carhen, na południowo zachodnim przyłdku Irlandji, w hrabstwie Kerry. Familia jego, która za upływem czasu, utraciła swoje dobra, pochodziła miała od klanów Ivragh, które ród swój wywodzą znów od młodziej linji królewskiego domu Hermon. Ojciec jego, Morgan O'Connell, dzierżawca uniwersytetu protestanckiego w Dublinie, pozostawił rodzinie swojej znaczny majątek. Daniel, najstarszy z rodzeństwa, spędził wiek dziecienny w domu rodzicielskim, w Darrynane, gdzie mieszkał bezdzietny jego stryj, który go i brata jego Maurycego za spadkobierców swoich przybrał. Ubogi, stary nauczyciel, David Mahony, udzielał mu początkowe nauki; mając zaś już lat 13 wieku, posłany został na dalsze ukształcenie do pewnego katolickiego xiędza, który pierwszą w kraju katolicką otworzył szkołę.

Ponieważ Daniel poświęcić się pragnął stanowi duchownemu, posłano go więc na ląd stały, naprzód do Dominikanów w Löwen, a potem do Jezuitów w St. Omer, gdzie zostawał aż do roku 1792. następnie zaś przeniósł się do angielskiego kollegium w Douay. Ówczesna polityka we Francji nie podobała się Danielowi; dla tego też w r.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ неподданѣйшій докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, касательно порядка перехода Евреевъ, состоящихъ на рекрутской очереди, въ сословіе земледѣльцевъ, и соглашаясь по сему предмету съ заключеніемъ Сената и Министра Государственныхъ Имуществъ, Милнѣемъ, Высочайше утвержденнымъ, положилъ: „Въ дополненіе подлежащихъ статей Свода Законовъ постановить, что сила 2-го пункта прилож. къ ст. 1319-й Зак. о состоян. (т. IX-го въ продолж. V-мъ), распространяется вообще на Евреевъ Западныхъ Губерній, поселяющихся для хлѣбопашества, какъ въ западномъ краѣ, такъ и другихъ мѣстахъ, гдѣ имъ дозволено постоянное жителство, съ тѣмъ однако же, что одно изъявленіе состоящими на рекрутской очереди Евреями желанія перейти въ земледѣльческое состояніе, не должно освобождать ихъ отъ исполненія рекрутской повинности, доколѣ они, по распоряженію подлежащаго начальства, дѣйствительно не будутъ перечислены въ сельское состояніе.

24-го Іюня скончался здѣсь, въ С. Петербургѣ, къ общему сожалѣнію, Генералъ-Интендантъ Флота, Вице-Адмиралъ Михаилъ Николаевичъ *Васильевъ*, на семидесятомъ году отъ рожденія, прославившійся путешествіями своими къ Сѣверному полюсу, мужъ чести и добра, вѣрный и усердный слуга Государевъ.

Тифлисъ, 31 Мая.

Намъ пишутъ изъ Гори, что посѣтившая въ прошломъ году здѣшній край саранча, оставила столько зародышей, что въ настоящую весну, съ восходами хлѣбовъ, поля покрылись возродившеюся саранчею; мѣры, предписанныя Правительствомъ объ истребленіи ея, при соревнованіи мѣстнаго начальства, хотя имѣли значительный успѣхъ, но въ сравненіи съ тѣмъ, сколько показалось здѣсь саранчи, количество истребленной не могло быть слишкомъ значительно. Обстоятельство это произвело сильное вліяніе на здѣшнихъ жителей. Только святаѣ Вѣра въ милосердіе Божіе еще ободряетъ ихъ уныніе, и ослабляетъ страхъ при мысли, что съ опустошеніемъ полей угрожаетъ голодъ. Въ такомъ положеніи народъ и духовенство прибѣгнули къ водѣ изъ источника Св. Іакова. 18 Мая вода привезена, и вмѣстѣ съ привозомъ ея появились безчисленныя стаи птицъ *тарби*. Армянское духовенство, отслуживъ благодарственный молебенъ въ Соборѣ, въ 11 часовъ утра, предприняло въ полномъ об-

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólnym Zgromadzeniu, rozpatrzywszy najpoddanniejsze przedstawienie Ogólnego Zgromadzenia pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, o porządku przechodzenia Starozakonnych, będących na kolei rekruckiej, do stanu rolników, i przychylając się w tym przedmiocie do wniosku Senatu i Ministra Dóbr Państwa, uchwałą, Najwyżej utwierdzoną, postanowiła: „Uzupełniając odpowiednie artykuły Zbioru Praw postanowić, że moc obowiązująca 2 punktu d. dat. do art. 1319 Praw o Stanach (T. IX Dalszy Ciąg V) rozciąga się w ogółności na Starozakonnych Zachodnich gubernii, osiadających dla rolnictwa, tak w zachodnim kraju, jako też i w innych miejscach, gdzie im jest dozwolone stałe zamieszkanie, z tém jednakże zastrzeżeniem, że samo oświadczenie będących na kolei rekruckiej Starozakonnych, iż chcą przejść do stanu rolniczego, nie ma ich uwalniać od spełnienia rekruckiej powinności, dopóki na mocy rozporządzenia właściwej zwierzchności, rzeczywiście do stanu rolniczego zaliczeni nie będą.

Dnia 24-go Czerwca, zakończył tu, w Petersburgu, z żalem powszechnym, życie, Jenerał-Intendent floty, Wice-Admirał, Michał syn Mikołaja *Wasiljew*, w 70-m roku wieku swego; był to mąż honoru i dobra, wierny i gorliwy sługa Monarchów, który się wślawił podróżami swemi do Bieguna Północnego.

Tyflis, 31 maja.

Donoszą z Gori, że szarańcza, która w roku zeszłym kraj tutejszy nawiedziła, tyle pozostawiła zarodków, iż tój wiosny, razem ze wschodzącym zbożem, pola pokryte zostały wylęgłą szarańczą; środki przez Rząd przepisane celem jej wyępienia, chociaż przy spółdziałaniu zwierzchności miejscowej znacznie skutkowały, w porównaniu atoli z mnożstwem zjawionej tu szarańczy, ilość wyępionej nie okazała się być znaczną. Okoliczność ta wielki miała wpływ na mieszkańców tutejszych. Jedną tylko świętą Wiara w miłosierdziu Bożém pokrzepiała jeszcze ich duch upadły i zmniejszała trwogę na wspomnienie, że ze spustoszeniem pół głód zagraża. W takim położeniu, lud i duchowieństwo uciekli się do wody ze źródła św. Jakóba. Dnia 18-go Maja wodę tę przywieziono, i razem z nią zjawily się niezliczone stada ptaków *tarbi*. Duchowieństwo Ormiańskie, odprawivszy modły dziękczynne w Soborze, o godzinie 11-ej z rana wyszło uroczyscie w procesyi przez miasto, dla przyjęcia wody, zostawionej za rogatkami, u kapitana Ter-Stiepanowa. Ztamtąd niesiono

Daniłu; i потому въ 1793 году, получивъ дозволеніе возвратиться въ отечество, онъ съ радостію бросилъ въ море трехцвѣтную кокарду. Прибывъ въ 1794 году въ Ирландію, отмѣнилъ намѣреніе вступить въ духовный санъ, и рѣшился заняться законовѣденіемъ, каведра котораго за два года до того открыта была для католическихъ Ирландцевъ. Въ Мидль-Тампльскомъ училищѣ законовѣдѣнія, въ Лондонѣ, О'Коннелъ занимался науками съ неутомимой ревностію и прилежаніемъ, и въ Апрель 1798 г. получилъ мѣсто адвоката въ Дублинскомъ судѣ. Безпримѣрное знаніе законовъ, искусство въ англійскомъ судопроизводствѣ составлять превратные вопросы, и при всемъ этомъ сильное краснорѣчіе, доставили ему имя знаменитаго оратора. Какъ противникъ тогдашней французской системы, онъ держался партіи тори, но это продолжалось не долго; переходъ его на сторону виговъ послѣдовалъ съ того времени, когда ему случилось присутствовать при одномъ политическомъ процессѣ; съ тѣхъ поръ интересы Ирландіи считались его собственными. Твердость и рѣшительность характера вскорѣ доставили ему довѣріе всехъ католическихъ его соотечественниковъ. Съ восторгомъ защищалъ онъ дѣло каждаго Ирландца, и противъ всякаго неправосудія возставалъ въ качествѣ обвинителя. Когда въ 1800 году составлялся законодательный союзъ между Ирландіею и Великобританіею, онъ со своими товарищами протестовалъ противъ онаго.

Вышнее положеніе его улучшилось тогда, когда, по кончкѣ своего дяди, получилъ онъ въ наслѣдство значительное имущество съ мѣстечкомъ Деррайненъ. Въ 1807 году онъ сочѣтался бракомъ съ своего племянницею Маріею О'Коннелъ, отъ которой имѣлъ семерыхъ дѣтей, и которая скончалась въ 1837 году.

1793, otrzymawszy pozwolenie powrotu do ojczyzny, z radością rzucił w morze trój-kolorową kokardę. Przybywszy w r. 1794 do Irlandyi, zmienił zamiar wstąpienia do stanu duchownego i poświęcił się zawodowi prawnemu, który na dwa lata przedtém utworzony został dla katolickich Irlandczyków. W szkole prawa Middle Temple, w Londynie, oddawał się naukom z żelazną pilnością, i w kwietniu 1798 r. został Adwokatem przy sądzie w Dublinie. Nedorównana znajomość praw, ważna w sądownictwie angielskim sztuka czynienia kwestyi opacznych, a nadto zwycięzka wymowa, zjednały mu wnet sławę znakomitego Obróncę. Jako przeciwnik ówczesnego systemu frąncuzkiego, O'Connell był wówczas torysem, ale nie na długo; przejście jego na stronę Wigów nastąpiło od czasu, gdy jako młody prawnik, był obecny pewnemu politycznemu processowi; odtąd sprawa ludu Irlandzkiego stała się jego sprawą. Nieugiętość i śmiałość charakteru zjednały mu niehawem ufność wszystkich katolickich ziomeków. Zapałem bronił sprawy każdego Irlandczyka, a przeciw każdej niesprawiedliwości występował jako oskarżyciel. Gdy w r. 1800 przygotowywała się prawodawca Unia pomiędzy Irlandyą i W. Brytanią, on z kolegami swemi protestował przeciwko temu.

Zewnętrzne położenie jego polepszyło się wówczas, gdyż po stryju swoim odziedziczył znaczne dobra z miasteczkiem Derryrane. W r. 1807 ożenił się z swoją kuzynką, Maryą O'Connell, z którą w szczęśliwym małżeństwie miał siedmioro dzieci, a która umarła w r. 1837.

лечения шестве чрезъ городъ, для принятія воды, оставшейся за заставою города, у священника Теръ-Степанова. Оттуда она была несена подъ балдахиномъ въ сосудъ. Собрание людей разныхъ сословій и религій было такъ велико, что во всѣхъ улицахъ и переулкахъ, по направлению отъ Армянскаго Собора, тѣсно бы было усиліе прохожаго пройти въ противоположную сторону шествія. Въ это самое время, нѣсколько стай птицъ, не пугаясь толпы народа, пролетѣли надъ самымъ балдахиномъ; другія кружились надъ нимъ нѣсколько секундъ. Всѣ бывшіе свидѣтели этого чуднаго привлеченія птицъ, съ умилениемъ простерли взоры къ небу, и на лицѣ каждаго виднѣсь былъ переходъ отъ удивленія къ непоколебимой вѣрѣ и къ моленію, приносимому Господу Богу. Не прошло еще двухъ дней, какъ разказами стали подтверждаться слухъ объ истребленіи саранчи во многихъ мѣстахъ; разнородны только разказы о томъ, какимъ образомъ истребляютъ птицы саранчу; но и эти разказы, при самомъ разногласіи, не удивляютъ уже насъ послѣ того, что мы видѣли вчера. Послѣ вчерашняго дива, разнесшагося тамъ скоро по уѣзду, многіе деревенскіе священники съ старшинами явились въ Гори для полученія воды, сюда привезенной. Какимъ-то общимъ результатомъ кончится появленіе здѣсь священныхъ птицъ? Но если саранча будетъ истреблена даже въ половину противъ того, сколько осталось ея за истребленіемъ средствами людей, то и это будетъ великою благодатью, за которую навсегда будутъ возноситься благодарныя молитвы къ Всевышнему.

(Кавказъ.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 6 Іюль.

Постановленіемъ Императора воспрещено впускать въ австрійскія владѣнія работниковъ и во обще всѣхъ содержащихъ себя заработками, если, при переходѣ границъ, не предьявятъ доказательствъ, что они нарочно вызваны куда либо. Постановленіе это обнародовано въ публичныхъ вѣдомостяхъ.

— Вице-президентъ правленія Галліціи, гр. Лазанскій, назначенъ вице-президентомъ Моравско-Силезскимъ, а референтъ государственнаго совѣта Краусъ, назначенъ вторымъ президентомъ Галиційскаго правленія.

— Патеръ Матью, Ирландскій проповѣдникъ трезвости, уже нѣсколько дней какъ находится въ Прагѣ.

— Въ Краковѣ строятъ теперь каменный мостъ чрезъ Вислу. Мостъ этотъ будетъ поставленъ на шести огромныхъ устояхъ, двухъ береговыхъ и четы-

Во время преобразования католическаго союза (Catholic Association), т. е. въ Маѣ 1809 года въ первый разъ явился онъ въ качествѣ оратора со стороны націи, въ созванномъ имъ самомъ собраніи. Слова его столь успѣшно дѣйствовали на умы Ирландцевъ, что съ тѣхъ поръ влияние его на національное дѣло едѣлось рѣшительнымъ. Вскорѣ послѣ сего рѣшительное выраженіе, употребленное имъ противъ дублинской корпораціи, состоявшей изъ Оранжевыхъ (Orangemen), довело его, въ 1813 году, до дуэли съ Альдерманомъ д'Эстеръ, на коей О'Коннелъ застрѣлилъ своего противника. Сіе несчастное приключеніе заставило его дать клятвенное обѣщаніе никогда и никого не вызывать на дуэль и не принимать вызова. Спустя нѣсколько мѣсяцевъ послѣ того, онъ вызванъ былъ снова господиномъ Пилемъ (нынѣ сэръ Робертъ Пилъ), тогдашнимъ первымъ секретаремъ Ирландскаго Лорда Намѣстника, но прежде изъявленія имъ своего согласія или отказа, увѣдомленная объ этомъ мѣстнаго полиція, арестовала О'Коннела, а Г. Пилъ и его секунданта въ заставила выѣхать изъ Дублина въ Англію, а потомъ и на материкъ. Такимъ образомъ кончена была распря, угрожавшая жизни двухъ мужей, кои въ послѣдствіи времени суждено было играть столь важную роль въ дѣлахъ своей націи. Съ тѣхъ поръ О'Коннелъ, не смотря на самовольныя дѣйствія оранжевскихъ ложъ, которыя возжигали часто волненія и насилія, въ продолженіе многихъ лѣтъ все приобрѣтенное имъ влияние употреблялъ только для того, чтобы удержать счетливыхъ своихъ соотечественниковъ въ границахъ

я подъ baldachimem, w naczyniu. Natłok ludu różnych stanów i wyznań był tak wielki, że po wszystkich ulicach i uliczkach, w kierunku od Soboru Ormiańskiego próżnoby kto usiłował przejść na drugą stronę. W tymże czasie, kilka stad ptaków, nie lękając się tłumy ludu, przeleciało tuż ponad baldachimem; inne zaś krążyły nad nim przez kilka sekund. Wszyscy, którzy byli świadkami tego cudownego pociągu ptaków, z rozrzwieniem wzniesli oczy ku niebu, i na twarzy każdego widać było przejście z zdziwienia do niezachwianej wiary i modlitwy, zanoszonej do Pana Zastępów. Nie upłynęło jeszcze dwóch dni, a już wierogodne opowiadania zaczęły potwierdzać wieści o wytopieniu szarańczy w wielu miejscach; opowiadający różnią się tylko względem sposobu, jakim te ptaki wytopiają szarańczy; ale nie nas już nie dziwi, po tém, cośmy wczoraj widzieli. Po dziwie wczorajszym, który się szybko rozniósł po całym powiecie, wielu kapłanów wiejskich, ze starszą, przybyli do Gori, dla dostania przywiezionej tu wody. — Jaki będzie ogólny wypadek zjawienia się tu ptaków świętych? Jeżeli jednak szarańcza wytopioną będzie choćby w połowie tego, ile jej jeszcze zostało po wyniszczeniu środkami ludzkimi, już i to będzie wielkiem dobrodziejstwem, za które zawsze wznoszone będą dziękczynne do Najwyższego modły. (Kaukaz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 6 lipca.

Według postanowienia Cesarzkiego, nie będą wpuszczani do państw austriackich czeladnicy i inni ludzie, trudniący się zarobkiem, jeżeli na granicy nie złożą dowodów, że są umyślnie wezwani. Rząd zatem przez pisma publiczne zawiadania o takim postanowieniu wszystkie interessowane osoby.

— Wice-Prezydent gubernium Galicyi, Hr. Lazański, przeniesiony został na tę samą posadę do gubernium Morawsko Szląskiego, a referent Rady Stana Krauss, mianowany został drugim Prezydentem gubernium Galicyjskiego.

— Ojciec Mathew, Irlandzki apostoł wstrzeźliwości, bawi od kilku dni w Pradze.

— W Krakowie zajmują się obecnie najczynniej wzniesieniem kamiennego mostu na Wiśle. Most pomieniony spoczywać będzie na sześciu olbrzymiego rozmiaru słupach.

Przy reorganizacji Związku katolickiego (Catholic Association) w maju 1809 r., O'Connell wystąpił po raz pierwszy jako mówca ludu na zwołanem przez siebie zgromadzeniu. Słowa jego tak dzielnie skutkowały na umysłach słuchaczy, że odtąd wpływ jego w sprawie ludu stał się przeważającym. Wkrótce potem, obrażające wyrażenie, którego użył przeciwko korporacji Dublińskiej, złożonej z Oранжеwych (Orangemen), wplątało go w r. 1813 z Aldermanem d'Esterre w pojedynek, w którym zastrzelił przeciwnika swego. Ten nieszczęśliwy przypadek skłonił go do uczynienia ślubu, że nigdy nadal żadnego wyzwania nie przyjmie. Jakoż w kilka miesięcy potem wyzwany został znowu przez Pana (teraz Sir Roberta) Peela, ówczesnego pierwszego sekretarza przy Lordzie Namiestniku Irlandyi, ale nim swoje zgodzenie się lub odmowę oświadczył, wiadomiona o tém policya miejscowa, aresztowała O'Connella, a Pana Peel i jego sekundantów zmusiła do odjazdu z Dublina do Anglii, a potem aż na ład stały. Tym sposobem zakończony został spór, zagrażający życiu dwóch mężów, którzy w następnym czasie tak ważną w dziejach swego narodu odegrać mieli rolę. Odtąd O'Connell, jakkolwiek samowolne działania Łoż Oранжеwych podniecały częstokroć do zaburzeń i gwałtów, przez wiele latcały swój wpływ, którego nabył, obracał jedynie ku temu, ażeby drażliwych swych ziomeków w spokojnej cierpliwości utrzymywać, i przyzywać ich do tej myśli, iż tylko na drodze prawnej wymiaru sprawiedliwości szukać i spodziewać się powinni.

рехъ въ руслѣ рѣки. Пролеты въ аркахъ будутъ высокіе и удобные для прохода пароходовъ. Кромѣ того, между Краковомъ и Подгуржемъ останется прежній плывучій мостъ.

Франція.

Парижъ, 6 Іюля.

Въ замкѣ Э дѣлаютъ большія приготовленія къ прїѣзду Королевской фамиліи, которая отправится туда на слѣдующей недѣлѣ. Слышно, что Король и Королева Бельгійскіе, на обратномъ пути изъ Англии, заѣдутъ въ замокъ Э. Въ Парижѣ ожидаютъ принца Оранскаго.

— Палата перовъ во вчерашнемъ засѣданіи утвердила, большинствомъ 101 голоса противъ 25, проектъ закона относительно народнаго воспитанія и медицинской практики.

— Палата депутатовъ разсматривала, въ засѣданіи 3-го числа, просьбу Іеронима Бонапарте. Коммиссія, желая выразить свое сочувствіе къ великому незаслуженному несчастію, единогласно предложила передать эту просьбу министерству и президенту кабинета. Министръ юстиціи объявилъ, что такъ какъ изъ просьбы ясно видно, что Іеронимъ Бонапарте требуетъ не отмены закона, а только того, чтобы изъ этого закона было сдѣлано исключеніе собственно для лица просителя, то въ такомъ смыслѣ, правительство не противится передачѣ просьбы президенту кабинета, и охотно дѣлаетъ это исключеніе въ пользу послѣдняго брата императора Наполеона, принца Іеронима, который никогда не вмѣшивался въ безпокойства, происходившія во Франціи.

Потомъ Г. Дарю представилъ докладъ о просьбѣ ливанскихъ Маронитовъ и Друзовъ. Коммиссія предложила передать просьбу министру иностранныхъ дѣлъ. Г. Гизо отвѣчалъ: „Правительство раздѣляетъ, относительно сирійскихъ христіанъ, чувства коммиссіи и всей палаты, и потому ничего не возражаетъ противъ передачи ему прошенія.“

— Говорятъ, что Марониты постановили имѣть въ Парижѣ постоянного представителя.

— Во вчерашнемъ засѣданіи, палата депутатовъ приняла прежде проектъ закона относительно разрѣшенія городу Парижу произвести заемъ въ 25 милліоновъ фр.; за сѣмъ приступила къ совѣщаніямъ по бюджету военнаго министерства.

— Французское правительство весьма недовольно тѣмъ, что испанскій кабинетъ, подъ предлогомъ какихъ то возраженій кортесовъ, прекратилъ уплату приципу

и приучить ихъ въ той мысли, что только законными мѣрами должны они искать и надѣяться правосудія.

Но послѣ событій 1821 года, онъ сталъ въ члѣ католическаго общества, коимъ до него предводительствовалъ богатый купецъ, Кегъ, и вмѣстѣ съ другомъ своимъ, Селемъ предпринялъ мѣры къ распространенію дѣйствій сего общества. Съ этою цѣлію замѣнивъ годичное приношеніе въ 5 фунт. стер. (30 руб. сер.) мѣсячнымъ въ 1 пенни (6 коп. сер.), произвелъ то, что вскорѣ присоединилось къ нему все католическое народонаселеніе и общественная казна значительно увеличилась. Но министры, въ 1825 году, уничтожили общество особымъ парламентскимъ постановленіемъ. О'Коннель слишкомъ былъ благоразуменъ для того, чтобы сопротивляться приведенію въ исполненіе сего распоряженія, и потому распустилъ прежнее общество, но немедленно возстановилъ его въ другомъ видѣ и подъ другимъ наименованіемъ.

Между тѣмъ въ 1828 году, партія тори, подъ руководствомъ герцога Веллингтона и сэръ Роберта Пилла, стала у кормила правленія. Ирландія пришла въ положеніе грознаго волненія, и только О'Коннель успѣлъ удержатъ угрожающую бурю. Съ этою же цѣлію явился онъ въ Клеркомъ графствѣ кандидатомъ на званіе члена парламента, противъ протестантскаго кандидата Фицджеральда, и рѣчами и обѣщаніями своими достигъ того, что его дѣйствительно избрали депутатомъ.

Но чтобы дѣйствительно занять мѣсто въ нижнемъ парламентѣ, необходимо было исполнить установленную закономъ присягу, форма коей была един-

паче, то jest: на члѣрахъ в водлѣ, а двѣхъ надбръежныхъ Луки, высоко skleпione, dozwolą przepływać parostatkom. Prócz tego mostu, istnieje komunikacya między Krakowem a Podgórzem po dawnymъ moście łyżwowym.

Франція.

Парижъ, 6 Іюля.

Въ замку Еу, czynią przygotowania na przyjęcie Królewskiej rodziny, która w ciągu bieżącego tygodnia jest tamże spodziewana. Mówią, że Król Belgijski, wracając z małżonką swoją z Anglii, wstąpi do Eu. W Paryżu spodziewany jest Xiążę Oranii.

— Na posiedzeniu d. 3, Izba Parów przyjęła większością głosów 101 przeciw 25, rządowy projekt do prawa względem wychowania publicznego i praktyki lekarskiej.

— Na posiedzeniu d. 3, Izba Deputowanych zajmowała się petycją Xięcia Hieronima Napoleona. Kommissya, aby okazać swoje współczucie dla wielkiego, niezasłużonego nieszczęścia, zaproponowała przesłanie tej petycji do ministerstwa i do Prezesa gabinetu. Minister sprawiedliwości oświadczył: iż ponieważ z samej petycji okazuje się, iż Hieronim Napoleon pragnie nie całkowitego zniesienia prawa, ale tylko, aby co do niego, uczyniony był wyjątek; rząd przeto nie sprzeciwi się wcale przekazaniu tej petycji do Prezesa gabinetu, i czyni chętnie ten wyjątek na korzyść Xięcia Hieronima, ostatniego brata Cesarza Napoleona, który nie brał nigdy żadnego udziału w niespokojnościach kraju.

Następnie P. Daru odczytał sprawozdanie względem petycji Maronitów i chrześcijańskich Druzów gór Libanu. Kommissya zaproponowała przekazanie petycji do Ministra spraw zagranicznych. P. Guizot rzekł: „Rząd podziela uczucia Kommissyi i całej Izby dla Chrześcian w Syrii, i dla tego nie sprzeciwia się przyjęciu tej petycji.“

— Słychać, że Maronici postanowili utrzymać w Paryżu swego stałego reprezentanta.

— Na wczorajszymъ posiedzeniu, Izba Deputowanych przyjęła naprzód projekt do prawa względem upoważnienia miasta Paryża do zaciągnięcia pożyczki 25 milionów franków. Następnie przystąpiła do narad nad budżetem ministerstwa wojny.

— Rząd francuzki wziął bardzo za złe gabinetowi hiszpańskiemu, że pod pozoremъ pewnychъ reklamacyi Korte-zów, zaprzestano Xięciu Montpensier wypłacać roczną jego

Atoli po wypadkachъ w roku 1821, sam stanął na czele Związku katolickiego, któremu dotychczas przewodniczył bogaty handlarz jedwabiu Keogh, i wspólnie z przyjacielemъ swoimъ Shiel, przedsięwziął środki rozszerzenia działalności tegożъ Związku. Jakożъ niższy składkę roczną z 5 f. szt. (30 r. sr.) na miesięczną po 1 penny (2½ kop.), sprawił to, iż wkrótce cała ludność katolicka do niego przystąpiła, i kassa związku pomnożyła się znacznie. Ministrowie w roku 1825 przytłumili ten związekъ oddzielnymъ aktemъ parlamentowymъ. O'Connell posiadał za wiele rozsądku, aby się miałъ wykonaniu tego rozporządzenia opierać, i dla tego rozwiązałъ dawny Związekъ, ale wnet przywrócił go znowu, tylko że w innychъ formachъ i pod inną nazwą.

Tymczasem, w r. 1828, Torysowie, pod Xięciem Wellingtonem i Sir Robertem Peel, owdładnęli ster rządu. Irlandya wpadła w stanъ groźnego wzburzenia i tylko wpływ O'Connella zdołał powstrzymać wybuchъ groźącej burzy. W tymże celu wystąpiłъ w hrabstwie Clare jako kandydat na członka Parlamentu, naprzeciwъ protestantkiemъ kandydatowi Fitzgerald, a zachęcającami mowami i obietnicami sprawił to, iż rzeczywiscie na Deputowanego obrany zostałъ.

Nimby atoli zająłъ rzeczywiscie miejsce w Izbie Niższej, trzeba było wykonać prawemъ przepisaną przysięgę, której formuła właśnie była jedyną prawną, ale nieprzy-

Монпансьерекому годичнаго его жалованья, какъ испанскому инфанту, въ количествѣ 2 миллионъ реаловъ.

— Министръ просвѣщенія, Г. Сальванди, заболѣлъ, и по этой причинѣ нѣсколько дней не будетъ заниматься дѣлами.

— Говорятъ, что графъ Моле заболѣлъ глазами, такъ что не въ состояннн ни читать, ни писать.

— Въ журналѣ *Echo d'Oran* подтверждаютъ сообщенное прежде извѣстіе о пораженіи, понесенномъ Марокканцами отъ Абд-эль-Кадера. Отрядъ ихъ состоялъ изъ 2,000 челов., кои, во время бѣгства, изрублены были Кабилами. Все оружіе, палатки и прочіе пожитки достались въ руки побѣдителей, а предводитель ихъ обезглавленъ.

— Въ *Moniteur algerien* сообщаютъ отъ 20 Июня, что большое племя Семейшевъ, состоящее изъ 50,000 чел., и имѣющее до 1,200,000 штукъ овецъ, изъявило нынѣ совершенную покорность французскимъ властямъ; это событіе весьма важно для спокойствія Алжиринъ.

— Въ *Journal des Débats* объявляютъ, что правительство китайскаго государства быстрыми шагами стремится къ совершенному паденію.

7 Июля.

Палата перовъ утвердила вчера 103 голосами противъ 3, двѣнадцать проектовъ о размежеваніи имѣній, и 99 голосами противъ 11-ти, три проекта о разрѣшеніи городамъ: Шатору, Мэну и Перигу заключить заемъ. Послѣ того, отсрочила свои занятія, которыя возобновить по окончаніи дѣла генерала Кюбьера.

— Палата депутатовъ продолжала сегодня разсматривать бюджетъ расходовъ по военному министерству.

— Въ Мониторѣ помѣщено назначеніе ген. лейтенанта Бедо исправляющимъ временно должность Алжирскаго генералъ-губернатора. Этотъ генералъ былъ до сего времени главноначальствующимъ Константинопольской прививанціи; ген. лейтенантъ Баръ назначенъ начальникомъ 12 дивизіи расположенной въ Нантъ.

— На сихъ дняхъ Г. Тьеръ былъ нѣсколько разъ на частныхъ аудіенціяхъ у Короля.

— Въ *Gazette des Tribunaux* напечатано: Г. Пеллапра тайно оставилъ Парижъ, и неизвѣстно гдѣ находится.

— Въ департаментахъ восточныхъ Пиринеевъ и Одскомъ, Гардскомъ и верхней Гаронны, занимаются уборкою хлѣба; и около Ліона начался жатва.

— Изъ Марсели сообщаютъ, что количество привезеннаго въ послѣднее время зерноваго хлѣба столь

звучающимъ законнымъ, но непреодолимымъ препятствіемъ; затрудняющимъ доннѣ католикамъ вступленіе въ англійскій парламентъ. О'Коннелъ прибывъ въ Лондонъ объявлялъ, что онъ готовъ охотно исполнить первую часть оной, то есть дать клятву на вѣрноподданство, но отвергъ вторую часть, касающуюся религіи. Это смѣлое поведеніе возмущало всѣхъ партій, такъ, что нѣкоторые Оранжесты, имѣли преступное намѣреніе даже избавиться отъ сего искуснаго и рѣшительнаго подвижника. Однако движеніе, появившееся въ Ирландіи въ слѣдствіе сего выбора, заставило министра Веллингтона дѣйствовать въ пользу эманципации католиковъ, которая за тѣмъ въ Апрѣлѣ 1829 года, по парламентскому постановленію, возымѣла законную силу. Достигнувъ сего результата, О'Коннелъ совершилъ торжественный вѣздъ въ Лондонъ, для занятія своего мѣста въ парламентѣ; однако онъ не могъ еще пользоваться своимъ правомъ, такъ какъ особою статьею эманципаціоннаго акта, выборъ его признанъ былъ недѣйствительнымъ. Возобновленные выборы въ Клерскомъ графствѣ, на которые соперникъ его вовсе не явился, оказались также въ его пользу, и такъ наконецъ въ Январѣ 1830 года вступилъ О'Коннелъ въ пикній парламентъ.

Противники его, признававшіе въ немъ дарованіе только необразованнаго оратора черни, не мало удивились, когда онъ явился однимъ изъ лучшихъ парламентскихъ витій.

(Окончаніе впереди).

pensyę jako Infantowi hiszpańskiemu w summie 2 millionów realów.

— Minister oświecenia publicznego, P. Salvandy, zapadł na zdrowiu, tak, iż przez dni kilka sprawami urzędowemi trudnić się nie będzie.

— Hr. Molé miał tak osłabnąć na oczy, że nie może ani pisać, ani czytać.

— Dziennik *Echo d'Oran* potwierdza udzielone już przedtęm przez inne pisma doniesienie, o klęsce zadanej Marokanów przez Abd-el Kadera. Obóz pierwszych składał się z 2,000 ludzi, którzy w ucieczce, przez Kabylów wycięci zostali. Bronia, namioty i wszelkie sprzęty dostały się w zdobyczy Emirowi, a dowódcy zwyciężonych głowę ucięto.

— *Moniteur Algerien* donosi pod dniem 20 czerwca, że wielkie pokolenie Nemencha, które nie mniej jak 50,000 dusz liczy, i którego trzody z 1,200,000 sztukowiec się składają, poddało się teraz w zupełności władzy francuzkiej, co dla spokoju Algierji jest ważnym wypadkiem.

— *Journal des Débats* wynurza zdanie, że rząd państwa chińskiego szybkim krokiem dąży do rozprzężenia i zupełnego upadku.

Dnia 7 lipca

Izba Parów uchwaliła wczoraj, 103 głosami przeciw 3, dwanaście projektów do prawa o rozgraniczeniu, a 99 głosami przeciw 11, trzy projekta o dozwoleniu zaciągnięcia pożyczki miastom: Chateauroux, Mans i Perigueux. Poczem zawiesiła swe prace prawodawcze, które ni się zajmie znówu dopiero po odsądeniu processu Jenerala Cubières.

— *Monitor* ogłosił mianowanie Jenerał-Porucznika Bedeau tymczasowym Gubernatorem Jeneralnym Algierji. Jenerał pomieniony był dotychczas naczelny dowódcą prowincji Konstantyny. Jednocześnie Jenerał-Porucznik Bar otrzymał dowództwo 12-tęj dywizji wojskowej stojącej w Nantes.

— Izba Deputowanych zajmowała się dzisiaj dalszemi obradami nad budżetem wydatków ministerstwa wojny.

— P. Thiers miał w tych dniach kilka prywatnych posłuchań u Króla.

— W *Gazette des Tribunaux* czytamy: P. Pellapra opuścił potajemnie Paryż, i nie wiadomo gdzie się znajduje.

— W departamentach Pireneów wschodnich, Aude, Gard i wyższej Garonny, zajmują się już zbiorom najobfitszych urodzajów zboża; i na okolo Lyonu rozpoczęły się żniwa.

— Z Marsylii donoszą, że massa dowiezionego w ostatnim czasie zboża, jest tak wielka, że nie wiedzą co począć

zwycięzoną przeszkodą, wyłączaającą dotąd Katoликów od zasiadania w Parlamencie angielskim. O'Connell przybywszy do Londynu oświadczył, iż gotów jest wykonać najchętniej część jej pierwszą, to jest przysięgę na wierność poddanego, ale część drugą, tyczącą się religii, odrzucił. Ten śmiały krok rozplomienil wszystkie stronnictwa; tak, że niektórzy Oранжеści, usiłowali nawet skrytobójczym sposobem pozbyć się tak przebiegłego i odważnego zapasnika. Jednakże groźne poruszenie, jakie opanowało Irlandyę w skutek tego wyboru, skłoniło samego Ministra Wellingtona do popierania emancypacji katoликów, która też w kwietniu 1829 r. przez uchwałę parlamentową otrzymała moc prawa. Tu dopiero O'Connell w tryumfie wjechał do Londynu, dla zajęcia miejsca swego w Parlamencie; nie mógł atoli jeszcze z prawa swego korzystać, gdyż klauzula aktu emancypacyjnego wyrzekała naten raz nieważność jego wyboru. Zalecone powtórne wybory w hrabstwie Clare, na których spółzawodnik jego wcale się nie stawił, wypadły także na jego korzyść, i tak nareszcie w lutym 1830 r. wszedł O'Connell do Izby Niższej.

Przeciwnicy jego przyznawali mu tylko talent nieokrzesanego mówcy gminnego, zdumieli więc nie mało, kiedy niebawem pokazał się jednym z najlepszych mówców parlamentowych.

(Dokończenie nastąpi).

значительно, что не знают что делать съ этими запасами, которые цѣнятся въ 5—6 милліоновъ гектолитровъ; вся гавань покрыта судами, нагруженными хлѣбомъ. Въ магазинахъ не могутъ помѣстить всего количества хлѣба, и потому онъ складывается до времени въ домахъ. Цѣны на зерновой и печеный хлѣбъ повсюду понижаются.

8 Июля.

Король прибылъ вчера въ Парижъ, чтобы вручить присланныя Папою кардинальскія шляпы Камбрейскому и Буржскому архіепископамъ, Г. Жиро и Дюнону.

— Во вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, министръ финансовъ предложилъ проектъ закона относительно дозволенія правительству произвести заемъ въ 350 милліоновъ фр.

— Въ томъ же засѣданіи, палата возстановила очередь по текущимъ дѣламъ. Въ числѣ проектовъ, отсроченныхъ къ будущему собранію, находится проектъ относительно мореходства.

— Въ судѣ перовъ начались сегодня пренія по дѣлу генерала Кюбьера и его соучастниковъ.

— Канцлеръ палаты перовъ, по званію председателя суда перовъ, въ слѣдствіе представленія генерал-губернатора, приказалъ арестовать Г. Пеллапра, бѣжавшаго изъ Парижа. Слышно также, что и трое остальныхъ обвиненныхъ будутъ арестованы.

— Въ одной изъ парижскихъ газетъ, напечатаны слѣдующія подробности о лицахъ, подвергнутыхъ нынѣ суду перовъ:

Г. Деспанъ-Кюбьеръ, потомокъ поэта послѣдняго столѣтія, — генералъ-лейтенантъ и перъ Франціи. Въ 1830 году былъ онъ подполковникомъ. Энергическое его содѣйствіе при усмиреніи волненій въ Греноблѣ въ 1831 году, а также возмущеній въ Лионѣ и Парижѣ въ послѣдовавшихъ годахъ, способствовало къ его возвышенію. Онъ былъ военнымъ министромъ въ кабинетѣ 1 Марта. Въ 1843 и 1846 годахъ имя его находилось въ административныхъ совѣтахъ разныхъ обществъ, принявшихъ на себя постройку желѣзныхъ дорогъ и производство другихъ большихъ работъ.

Г. Пармантье — Люрскій адвокатъ; только обстоятельство настоящаго дѣла извлекло его изъ глубокаго мрака, покрывавшаго его имя внѣ сферы его сужденія.

Г. Пеллапра былъ главнымъ сборщикомъ Кальвадосскаго департамента, славился во время имперіи своимъ великолѣпнымъ роскошью и красотою Г-жи Пеллапра. Посредствомъ своего богатства, онъ вступилъ въ связи съ важными лицами. Зять его былъ перъ Франціи. Послѣ кончины Г. Бригода, дѣвица Пеллапра вышла замужъ за князя *Chimay*. Княгиня *Chimay* почитается одною изъ первыхъ дамъ, извѣстныхъ по образованности въ кругу высшаго парижскаго общества.

Г. Тестъ, Нимскій адвокатъ до 1845 года, въ палатѣ ста дней игралъ столь значительную роль, что былъ помѣщенъ въ числѣ первыхъ въ спискѣ легитимистской реакціи. Во все время своего изгнанія онъ находился въ Лиежѣ, и съ успѣхомъ занимался въ этомъ городѣ обязанностями адвоката. Онъ прибылъ обратно во Францію, спустя нѣсколько лѣтъ послѣ кончины Людовика XVIII. Въ 1830 году принадлежалъ къ части палаты, протестовавшей противъ министерства Г. Полиньяка. Съ 1830 года участвовалъ въ 3-хъ министерствахъ. Былъ членомъ трехдневнаго кабинета; потомъ вступилъ въ кабинетъ 12 Мая министромъ юстиціи, а въ министерство 29 Октября — министромъ публичныхъ работъ.

Обвиненныя лица имѣютъ слѣдующія лѣта: генералъ Кюбьеръ, 61 года; Пармантье 55 лѣтъ; Пеллапра 75; Тестъ, 67 лѣтъ отъ роду. Защитниками своими они избрали слѣдующихъ лучшихъ адвокатовъ: *Paillet, Baroche, Berryer* и *Gauthier*.

— Во время осмотра въ домѣ графа Маларти, въ Майенскомъ округѣ, найдены были у него медали, съ изображеніемъ герцога Бордосскаго, также франковья и полуфранковья монеты, съ надписью: „Генрихъ V Король Франціи 1831 года.“ Сверхъ того найдены также были разныя важныя бумаги.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 3 Июля.

Вчера, былъ въ Букингамскомъ дворцѣ выходъ, на коемъ гр. Сентъ-Олеръ поднесъ Королевы грамо-

з теми запасами, które obliczają na 5 do 6 milionów hektolitrow. Cały port zapelniony jest okrętami zbożem nalożowanemi; magazyny nie są w stanie objąć tego, co już jest przeniesione na ląd, i dla tego po domach porobiono składy na zboże w workach, dopóki wysyłki w głąb kraju nie zrobią znowu eokolwiek miejsca. Ceny zboża i chleba ciągle wszędzie spadają.

Dnia 8 lipca.

Król przybył wczoraj do Paryża, aby udzielić nadesłane przez Papieża kapelusze Kardynalskie Arcybiskupom z Cambrai i Bourges, PP. Giraud i Dupont.

— Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, Minister skarbu przedłożył projekt do prawa względem upoważnienia rządu do zaciągnięcia pożyczki 350 milionów franków.

— Na témże posiedzeniu, Izba uregulowała swój porządek dzienny. Pomiędzy projektami, które odłożone zostały do przyszłego zgromadzenia, znajduje się projekt dotyczący żeglugi zamorskiej.

— Sąd Parów rozpoczął dziś rozprawy w procesie przeciw Jenerałowi Cubières i jego współwinnym.

— Kanclerz Izby Parów, jako Prezes Sądu Parów, na wniosek Jeneralnego Gubernatora, wydał rozkaz ścigania i uwięzienia P. Pellapra, który uciekł z Paryża. Słychać, że i trzej inni obwinieni także aresztowani będą.

— Korrespondencya Paryżka zawiera następujące szczegóły o osobach zapozwanych właśnie przed sąd Parów:

P. Despans-Cubières, potomek poety ostatniego stulecia, jest dziś Jeneral-Porucznikiem i Parem Francyi. W r. 1830 był Podpółkownikiem. Jego energiczne współdziałanie w poskromieniu zaburzeń w Grenobli w r. 1831, a w Lyonie i Paryżu w latach następnych, przyczyniło się do jego wyniesienia. Był Ministrem wojny w gabinecie z dnia 1 marca. Jego imie figurowało w latach 1843 i 1846 w radach administracyjnych różnych towarzystw, w przedsięwzięciach na koleje żelazne i na inne wielkie roboty.

P. Parmentier jest Adwokatem w Lure; i dopiero wypadki teraźniejszego procesu, wydobyły go z głębokiej ciemności, która otaczała jego imie po za jego okręgiem sądowym.

P. Pellapra, b. Jeneralny poborca departamentu Calvados, głośnym był za Cesarstwa przez swój przepych i zbytki, jako też przez piękność swęj żony. Za pomocą swego majątku połączył się z wielkimi domami. Miał zięciem Para Francyi. Po śmierci P. Brigode, Panna Pellapra poszła za Xięcia Chimay. Xiężna Chimay jest dziś jedną z kobiet, najlepiej ukształconych w wyższem towarzystwie Paryża.

P. Teste, niegdyś Adwokat w Nimes przed 1815 rokiem, grał w Izbie stu dni tak znaczącą rolę, że był pierwszym z proskrybowanych na liście reakcyi legitymistowskiej. Gdy czas swego wygnania przepędził w Liege, i z odznaczeniem się sprawował w tém mieście obowiązek Adwokata. Powrócił do Francyi dopiero w kilka lat po śmierci Ludwika XVIII. W r. 1830 należał do części Izby, która protestowała przeciw ministerstwu P. Polignac. Od 1830 r. miał udział w 3 ch ministerstwach. Był jednym z członków trzydniowego gabinetu; później wszedł do gabinetu z 12 maja jako Minister sprawiedliwości, a w teraźniejszym ministerstwie z dnia 29 października był Ministrem robót publicznych.

Wiek tych czterech oskarżonych jest: Jeneral Cubières, lat 61; Parmentier, 55; Pellapra, 75; Teste, 67. Za obrońców swoich obrali następujących najlepszych Adwokatów: *Paillet, Baroche, Berryer* i *Gauthier*.

— Podczas przeglądu domu Hr. Malartie, leżącego w okręgu Mayenne, znaleziono medale z popiersiami Xięcia Bordeaux, tudzież jedno-frankowe i pół-frankowe sztuki z napisem: „Henryk V-ty Król Francyi 1831 r.“, oraz różne bardzo ważne papiery.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 3 lipca.

Wczoraj były pokoje w pałacu Buckingham, na których Hr. St. Aulaire złożył listy odwołujące go z posel-

ту, кою онъ отозванъ отъ своего поста. За симиъ Прусскій посланникъ представилъ Королеву принца Вальдемара Прусскаго, котораго Ея Величество пригласила къ обѣду.

— Сэръ Робертъ Пиль давалъ для Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича великолѣпный праздникъ, послѣ котораго Высокій Посѣтитель выѣхалъ изъ Драйтонъ-Манора въ Алтонъ-Товеръ, загородный домъ гр. Шрюборнъ.

— Приготовленія къ выборамъ, по поводу распушенія парламента, начинаютъ нынѣ все болѣе и болѣе оживляться. Въ Сити прикѣлено было множество объявленій, что сэръ Робертъ Пиль, при общихъ выборахъ, явится въ качествѣ кандидата на званіе представителя Сити. Въ провинціяхъ партія приготовляется къ борьбѣ за начала, между которыми вѣрно займетъ первое мѣсто дальнѣйшее развитіе торговой свободности. Г. Кобденъ препроводилъ изъ Венеціи къ своимъ стокпортскимъ избирателямъ циркуляръ, въ коемъ снова предлагаетъ себя въ кандидаты къ будущему засѣданію и вмѣстѣ подробно излагаетъ планъ, котораго должна нынѣ придерживаться партія торговой свободности.

— Движеніе по поводу предстоящихъ выборовъ, обнаруживается также и въ Ирландіи. На происшедшемъ вчера собраніи, члены юной ирландіи опредѣлили сопротивляться всѣми силами избранію Г. Джона О'Коннеля въ дублинскіе представители.

— Лордъ-намѣстникъ Ирландіи, гр. Кларендонъ, отправился вчера въ Дублинъ, со всѣмъ своимъ семействомъ.

— Въ Коркѣ получено извѣстіе, что Папа назначилъ прелата Делани епископомъ этого города и епархіи. Делани былъ по списку вторымъ кандидатомъ, а патеръ Матью первымъ.

— Остѣ Индская компанія, за заслуги генерала Поллока, назначила ему пенсію въ 1,000 фун. стерлинговъ.

5 Іюля.

Третьяго дня въ Букингамскомъ дворцѣ, герцогъ Броли представилъ Королеву вѣрительныя свои грамоты на званіе французскаго посланника.

— По электрическому телеграфу получено извѣстіе, что Королева прибыла въ 2 часа по-полудни въ Кембриджъ, гдѣ, на путевомъ дворѣ желѣзной дороги встрѣчена была Йоркскимъ лордомъ меромъ и мѣстнымъ начальствомъ. Ея Величество проѣхала 20 миль въ часъ и 22 минуты, выѣхавъ сегодня съ супругомъ своимъ изъ Лондона.

— Изъ Сиерра Леоне пишутъ, что англійская корветта *Devastation* захватила и истребила бразильскій корабль, который перевозилъ негровъ; та же корветта захватила американскій корабль, на которомъ находилось 520 негровъ.

— Въ Лондонѣ открыта контора подъ фирмою *Theodor de Mankowski et comp.*, которая будетъ содѣйствовать въ Англіи продажѣ зерноваго хлѣба, лѣса и другихъ произведеній Царства Польскаго, получаемыхъ непосредственно отъ самихъ производителей.

Бельгія.

Брюссель, 7 Іюля.

Вчера Король и Королева возвратились изъ Лондона въ замокъ Лекенъ.

— Въ *Independance* пишутъ, что Король отправится послѣ завтра въ Парижъ, но неизвѣстно долго ли Е. В. тамъ пробудетъ.

— Въ *L'Ami de l'ordre* пишутъ въ статьѣ изъ Намюра, что пасторъ Мансъ, профессоръ физики, сдѣлалъ важное открытіе, посредствомъ котораго можно извлекать электричество изъ солнечныхъ лучей.

Италія.

Римъ, 22 Іюня.

Пушечная пальба возвѣстила вчера, на разсвѣтѣ, годовщину коронаціи Пія IX, главнѣйшимъ торжествомъ которой была Божественная Литургія, совершенная въ папскомъ дворцѣ, послѣ чего присутствовавшіе кардиналы, прелаты, Римскій сенатъ, а также гражданскіе и военные чиновники, приносили поздравленія Его Святѣйшеству. Вечеромъ на многихъ

стѣ. Настѣпнѣ, Поселъ Prusski представилъ Monarchini Xięcia Waldemara Prusskiego, którego Królowa zaprosiła na obiad.

— Sir Robert Peel dawał dla Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikolajewicza nader świetną zabawę, po której dostojny Gość wyjechał z Drayton-Manor do Alton-Towars, siedliska wiejskiego Hr. Shrewsbury.

— Poruszenia wyborcze zaczynają już z powodu blizkiego rozwiązania Parlamentu nabierać coraz więcej życia. W City Londynu poprzylepiano wczoraj liczne ogłoszenia, że Sir Robert Peel w ogólnych wyborach wystąpi jako kandydat na reprezentanta City. Na prowincyi przygotowują się stronnictwa do walki o zasady, między którymi dalsze rozwinięcie wolności handlowej zapewne pierwsze zajmie miejsce. P. Cobden przeszedł z Wenecyi do swych wyborców w Stockport okolnik, w którym podaje się na nowo na kandydata do przyszłego Parlamentu i zarazem bliżej określa plan, jakiego teraz stronnictwo wolnego handlu trzymać się powinno.

— Ruch z powodu przyszłych wyborów objawia się i w Irlandyi. Na odbytym w tych dniach zgromadzeniu, członkowie młodej Irlandyi postanowili sprzeciwić się całemi siłami wyborowi P. Jana O'Connell na Reprezentanta Dublinia.

— Lord namiestnik Irlandyi, Hr. Clarendon, wyjechał wczoraj do Dublinia, z całą swoją rodziną.

— Do Cork nadeszła wiadomość, że Ojciec św. mianował Xiędza Delany Biskupem pomienionego miasta i diecezji. Xiądz Delany był drugim na liście, a pierwszym ojciec Mathew.

— Spółka Wschodnio Indyjska, oceniając zasługi Generała Pollock, wyznaczyła mu 1,000 funt. szter. dożywotniej płacy.

Dnia 5 lipca.

Onegdaj na wielkich pokojach w pałacu Buckingham Xiądz Broglie złożył Królowej pismo uwierzytelniające go w charakterze Pośta francuzkiego.

— Królowa wraz z Xięciem Albertem wyjechała dziś około południa, a telegraf elektryczny przyniósł wiadomość, że o godz. 2-ej z południa stanęła w Cambridge, gdzie na stacyi drogi żelaznej przyjmowana była przez Lorda-Mera Yorku i urzędników miejscowych. Monarchini odbyła podróż 20-milową w 82 minutach.

— Donoszą z Sierra Leone, że parowa korweta angielska *Devastation* zabrała i zniszczyła okręt Brezylijski, trudniący się przewożeniem niewolników; taż sama korweta zdobyła także okręt amerykański, wiozący 520 Murzynów.

— W Londynie ustanowiony został kantor komissowy, pod firmą *Theodor de Mankowski et comp.*, który przedsięwziął ufatwiać w Anglii sprzedaż zboża, drzewa i innych produktów polskich, otrzymywanych wprost od producentów, i dawać tymże zaliczenia.

Бельгія.

Bruxella, 7 lipca.

Wczoraj, Monarsza para wróciła z Londynu do zamku Lacken.

— Dziennik *Independance* donosi, że Król pojutrze wyjeżdża do Paryża. Jak długo Monarcha tam zabawi, nie jest wiadomo.

— *L'Ami de l'ordre* donosi z Namur, że ojciec Mans, professor fizyki, uczynił ważne odkrycie przemieniania światła słonecznego w elektryczność. Uczony professor, za pomocą prostego aparatu, wydobywa ze słonecznego światła wszystkie fenomena elektryczne.

Влошн.

Рымъ, 22 czerwca.

Wystrzały z dział z zamku św. Aniola, obwieścili wczoraj o świecie rocznicę koronacji Piusa IX, której główną uroczystością była wielka pontyfikalna msza św. w pałacu Papieżkim; poczem obecni Kardynałowie, Prałaci, Senat Rzymski, tudzież cywilne i wojskowe władze, składały Ojcu św. powińszowania i życzenia. Wieczorem, na wielu placach, muzyka i chory śpiewaków wykonywały

католической, оркестры музыки и хоры певчих исполнили гимны в честь Пия IX; но толпы народа не появлялись на Монте-Кавалло, повинувшись воле Его Святейшества, объявленной сегодня по всему государству особым циркуляром кардинала статс-секретаря, в следствие коей все торжества и праздники в честь Папы навсегда отменены, за исключением тех, на которые послѣдуютъ именныя разрѣшенія.

— Третьяго дня Его Святейшество пожаловалъ новый орденъ Пия, нѣкоторымъ здѣшнимъ князьямъ. Орденъ сей по имени Папы называютъ здѣсь: *Piano*.

— Недавно Папа намѣренъ былъ отправиться въ Субиакко; *Majordomo* представилъ ему исчисленіе издержекъ на 2,000 скуди; но Е. С., заботясь постоянно о состояніи римскихъ финансовъ, велѣлъ позвать къ себѣ почтмейстера, и самъ условился съ нимъ совершить эту поѣздку за 400 талеровъ.

— Въ Римскомъ журналѣ *Mondo Illustrato* описываютъ слѣдующій прекрасный поступокъ Папы: Богатый Римскій житель имѣлъ двоихъ сыновей, изъ которыхъ одному хотѣлъ завѣщать все свое имѣніе, съ тѣмъ, чтобы часть онаго принесъ онъ въ даръ церкви; но братья постановили раздѣлить между собою отцовское наследство. Отецъ, узнавъ о томъ, сдѣлалъ тайное завѣщаніе, коимъ назначивъ небольшую сумму сыновьямъ, остальное же имущество завѣщалъ священнику, который бы етъ совершать за упокой его первую обѣдню. Актъ этотъ былъ отданъ на сохраненіе нотаріусу, который, вскрывши оный по смерти завѣщателя, и видя такое странное распоряженіе, рѣшился просить согласія на это Папы. Это случилось вечеромъ, а такъ какъ панихида должна была отправляться на другой день, то Пий IX всталъ досвѣта, приказавъ отпереть церковь и отслужилъ тамъ первую обѣдню. Сдѣлавшись такимъ образомъ владельцемъ завѣщаннаго имѣнія, пригласилъ сыновей покойнаго и отдалъ имъ отцовское имущество.

П О Р Т У Г А Л И Я .

Лондонъ, 5 Іюля.

Пароходъ *Cornwall* пришелъ, 29 Іюня, изъ Оporto съ извѣстіемъ, что юнта собиралась сдать, но только не маршалу Салданья а Испанскимъ войскамъ. Члены юнты выѣхали изъ Оporto, а войска ожидали только жалованья. 25 и 27 числа, мятежники имѣли не большія стычки съ маршаломъ Салданья, а между тѣмъ ген. Конча велъ дружественные переговоры съ юнтою.

— Въ англійскомъ журналѣ *Times* напечатано 5 Іюля телеграфическое извѣстіе, что опортская юнта сдалась 30 Іюня и что означенный городъ окруженъ испанскими войсками подъ начальствомъ ген. Конча.

— Въ Лиссабонѣ господствовало совершенное спокойствіе; слишкомъ 12,000 чел., содержащихся въ заключеніи въ Санъ-Жуліаской крѣпости, получили свободу, лишь только объявили, что они желаютъ вступить въ ряды войскъ Королевы. Офицеры большаго частію выпущены на честное слово.

Е Г И П Е Т Ъ .

Александрія, 9 Іюня.

Вице-Король снова отсрочилъ путешествіе свое въ Италію, гдѣ намѣревался пользоваться водами въ Луккѣ и Пизѣ; но кажется, что чрезъ нѣсколько дней онъ исполнитъ это намѣреніе.

— Въ Каирѣ, по свидѣтельству пяти тамошнихъ европейскихъ врачей, случилось слѣдующее достопримѣчательное явленіе въ медицинскомъ отношеніи: Одна негрятка, сочетавшаяся бракомъ съ негромъ, солдатомъ гвардіи Ибрагима Паши, въ продолженіи двухъ лѣтъ постепенно лишалась черноты, вмѣсто которой кожа получала бѣлый цвѣтъ. Черты ея лица убѣждаютъ въ эіопскомъ ея происхожденіи: носъ у ней плоскій, губы толстыя, челюсти выдавшіяся, произношеніе эіопское. Женщинѣ сей 40 лѣтъ отъ роду, она всегда пользовалась хорошимъ здоровьемъ и родилась въ Со-Мауліаской провинціи, въ странѣ Завгебаръ.

hymny na cześć Piusa IX, ale żaden orszak nie ukazał się na Monte Cavallo, szanując wyraźną w tém wolę Ojca św., którą dziś osobny okolnik Kardynała Sekretarza Stanu, ma całemu krajowi ogłosić, a skutkiem której, wszelkie uroczystości i obrzędy na cześć Papieża, mają być raz na zawsze wzbronione, wyjąwszy te, na które wprzódy szczególnie zezwolenie rządu nastąpi.

— Onegdaj rozdał Papież nowy order Piusa kilku tutajszym Xiążętom. Order ten nazywają tu od imienia Papieża, *Piano*.

— Gdy Papież wyjeżdżał niedawno do Subiaco, Major-domus przedstawił mu obrachowanie kosztów podróży na 2,000 skudów; ale Papież, dążąc ciągle do uporządkowania wstrząśniętych finansów Rzymskich, kazał wezwać do siebie Pocztmistrza, i sam umówił go za 400 talarów.

— Dziennik Rzymski *Mondo Illustrato* opowiada następujący piękny czyn Ojca św.: „Pewny bogaty szlachciec Rzymski miał dwóch synów, z których jednemu tylko zapisać chciał cały majątek, pod warunkiem, ażeby znaczną część jego odstąpił kościołowi; oba atoli bracia postanowili podzielić się równo spuścizną, jakibykolwiek był testament ojca. Ojciec, dowiedziawszy się o tém, zrobił tajemny testament, w którym małą tylko sumkę przeznaczył swoim synom, całe zaś mienie przekazał temu kapłanowi, który przypadkiem odprawi pierwszą mszę w kościele, gdzie się pogrzebne nabożeństwo za duszę legatora odbywać będzie. Akt ten złożony został u notariusza, który otworzywszy go po śmierci testatora, i widząc tak dziwne rozporządzenie, udał się po radę do Ojca św. Było to już późno w wieczór: że zaś nabożeństwo żałobne miało się odprawiać nazajutrz, Pius IX wstał przededniem, kazał sobie otworzyć kościół i sam pierwszą mszę w nim odprawił; stawszy się zaś tym sposobem właścicielem legatu, wezwał synów, zmarłego i oddał im ich dziedzictwo.“

PORTUGALIA.

Londyn, 5 lipca.

Parostatek „*Xiążę Cornwal*“ przywiózł wiadomość z Oporto, z dnia 29 czerwca, że Junta zamierzała poddać się, ale nie Marszałkowi Saldanha, tylko wojskom hiszpańskim. Członkowie Junty opuścili Oporto, a wojska czekały tylko na wypłacenie żołdu. Dnia 25 i 27 toczyli rokoszanie małe utarczki z Marszałkiem Saldanha, a tymczasem Jenerał Concha układał się po-przyjacielsku z Junta.

— Dziennik *Times* ogłosił dziś wiadomość telegraficzną, że Junta w Oporto poddała się 30-go czerwca, tudzież, że miasto pomienione osadzone zostało wojskami hiszpańskimi, pod wodzą Jenerała Concha.

— W Lizbonie panowała zupełna spokojność, przeszło 12,000 ludzi, którzy byli uwięzieni w twierdzy San-Juliao, zostali wypuszczeni na wolność, jak skoro oświadczyli, że wejdą w służbę Królowej. Oficerowie uwolnieni zostali po większej części na słowo honoru.

Е Г И П Т .

Alexandrya, 9 czerwca.

Wice-Król odroczył znowu swoje podróże do Włoch, gdzie miał używać wód w Lucce i Pizie; zdaje się jednak, że ten projekt za dni kilka znowu wznowiony będzie.

— W Kairze, według świadectwa pięciu tamtejszych lekarzy europejskich, zdarzył się następujący godny uwagi fenomen medyczny: Pewna Murzynka, zaślubiona także z Murzynem, żołnierzem z przybocznej gwardyi Ibrahima Baszy, od dwóch lat utraciła zwolna swoje czarną skórę, a w miejsce jej wystąpiła biała. Rysy jej twarzy okazują widocznie rasę etyopską: nos płaski, wargi wywrócone, włosy wełniaste, kości policzkowe wystające, akcent etyopski. Kobieta ta ma lat 40, była zawsze zdrową i pochodzi z prowincyi Somaulis, w kraju Zanzibar.